

Egy Kosztolányi- képkiállítás

(1.) Bécs

Megértem őket,
akik csak érdeklődnek,
nem is irántam, még szerencse,
csak van szerencsém,
hogy érdeklésünk tárgyát
valami-véletlen-ugyanaz-jelentse.

Így ülök ki meszes bugyogójú festők
teraszára Bécsben, szelet helyett
májat vagy sült burgonyát szafttal
fogyasztok, és már ismerős az asztal,
és a szomszéd templomból harangszó
száll el Erzsébet-királynő ballaszttal.

Haha. Harangszoknya. Elég a jóbul,
ha ily virtuózul harmonizálok,
az emlék, ami velem jön, a zálog:
hogy minden megvolt.
A visszatérés vágya kitisztítható szennyfolt:
nem is esett, nem is hullt,
megállok egy megállt havazásban,
lepergő esőben. Nyugalom-dúltan.

Megértésem irántuk, mint egy pirított már, egy kirántott
még: marad irányuk. Pedig de jó lenne étvágyuk,
irodai-fogadó-lóversenyvágyuk. De én már erre elmúltam.

(2.) London

Gombomhoz varrom kabátom, vagy kabátomhoz a gombom?
Ha nem lenne London, nem lenne se kabátom, ha mondom,
se gombra így gondom.
London mindent megad, amire nem is vágnál,
megmaradnál a kercőgefánál,
az Avar utcánál,
a Tatár-dűlőnél,
a neanderkőnél.

Itt alakultak ki minden iránt
pompás irodák, itt lüktet elevenen
a pénzszellem, mely titkos kis szellemem
nekem
is, 2 fontba, max. 100-ba fogadok,
és közben ezer- és tízezer milliárdos foglalók
küzdenek partként és cunamiként,
baltaként, cucliként,
zingölésként, Sing-Singként,
irkaként és Irakként,
ontanak és földbe visszafojtanak ként,
a falnak dőlök ekként és nem ekként,
faragom pezsgődugóm, a rendőr mosolyog buzgalmamon,
Londonom nem adom,
megyek vissza az irodára,
ah, nyert tippem, az arab tulajdonú Mhabruthkorumi-
dargadszálabáza!

(3.) Minden egyebek

Párizs!
Ah, elvihetetlen, álljunk tovább
— szent flaszterodon is — máris.
Köln. Ennél szebb sem köll
nekem, éjfeleken megtérve ügetőről,
a világ még akkor nem az agyonütöm-a-vonaton töről
volt metszve,
És Baden-Baden sincs messze,
öltönyben-nyakkendőben mentem
tiszteletjegyemért a Nemzetközi Klubba
(igaz, 1991-ben), és a luxustribünön
volt helyem, pezsgőt kínáltak
minden lépcsőfordulón, és futott sok négylábú szép
állat is.
És Liverpool! Az ember megnézi a Rothko-és-Ernst
emlékkiállítását, s rögtön kifordul, érne haza.
Kell mersz a sokszoros Írországhoz.
Külvárosi esőben sapkámhoz
is erőtlén voltam nyúlni, hallottam szinte,
hajam kezd a lucsoktól nyúlni, úgy eláztam.
E passzivitásban élek most már várostalan,
s meghalnom az egyetlen, mit nem magam
teszek, ó, jaj, elszállok talán, mint kicsi sánta
verebem s örökre elhagyott medvéim sóhaja,
és úgy megyek így a másvilágra, mint most plusz se haza!

Mint aki átpergett két felén

Az ismeretlen alakú edényben, mely 17 és 34 és 51 év, a végén vér és géz eszméletlen fájdalom közt azt a mezsgyét kerested, melyen még átforgó a fűrészpor, a gondolat, mint homok megannyi szem, ismeretlen x-ek, az élet-edény-agy-edény alakjával a láthatatlanba visznek... a láthatatlanba? Ugyanabba.

A legnagyobb szerencsejáték részemről ez az elemi szándék: hogy tér és idő ne jöhessen össze, agyam-szívem sehova se menne; senkivel se lenne; senkivel se beszélne; csak amiből kihajolt, létem visszabújnna abba az Egy Térnyi Szélbe, hová már nem kísérhet utazó, csak egy-egy áttetsző kapcsolat, pár medve, egy madár, egy kutya, és az ő egészségük, nekik-meglétemmel és minimális megélhetéssel a... Ezt nem tudom senkinek elmondani, mi.

Kosztolányi, Dide úr, tudta ugye Frici, a Karinthy úr, vagy csak el tudta viccelni. Ahogy az edény magasságai fogytak, alul újra alakultak, lehetett ez: mintha valami tényleg Egész Térnyi Szél fújna, de soha semmi nem kezdődik újra. Nekem, látod, nem hitték, hogy minden segítség nélkül csináltam, évtizedek sorában, amit. És most meg sem akarják érteni lelkelem újabb állapotait, túl egyszerűek. Ki-ki máshol tart, az egyediség megint a lényeg, mindenki egyszerre többfelé mozdul, és nekem annyi is elég lett, hogy másokat jobban értsek, végre velük törődve, mint ahogy engem értenek... visszaélem sok gyerekévémet... akkor volt ez, kiváltság, hogy valami különleges lehetek, ma? Teljesen átlagos láttelep, hogy ki láthat? És hogy nem is akarok semmit se mutatni, lássák.

LÁZÁR BENCE

Termek

*Termeket
Szült az élet,
Olyanokat melyben
Téged,
A halványodó fények
Keresnek.
Árva asztalt,
S széket,
Melyen alakok utaznak.
Arcaikról üres
Hangokat hallanak
A termék ólom lécből
Vert kerítéseit.*